

ALENKA JOVANOVSKI

Joan Jara, 11.9. 1973¹

ljubiti tiste,
izgubo katerih
je že vnaprej vredno nositi,

ne kot oltar
(to bi bilo slavljenje nasilja),
in ne kakor brezno
(tako bi se utopila),

ampak kot tiste,
zaradi katerih se vsak dan
(če so ali niso)

znova rodim.

Odlična pesem. Kljub temu, da ni rim, refrena itd. je pesem dovolj ritmična in zračna, da se jo po moje da odlično uglasbiti. Pesnica, je priložila tudi komentar, ki ga bo potrebno upoštevati. Tudi zaradi tega pred uglasbitvijo priporočam pogovor glasbenikov z avtorico.

1

¹ Zaželjeno je, da tisti, ki bo pel/uglasbil to pesem, ve, kdo je bila Joan Jara in kdo Viktor Jara, kot tudi, kaj se je zgodilo 11.9.1973 v Čilu

BREDA SLAVINEC

Dav armaja²

Kaj vem

po kaj smo šli

takrat nismo vedeli

sedaj vem

dav armaja

Laibach gradovi

ali me vidiš

siva eminenca

Ko se ob ognju

pogovarjaš o otrocih

pravijo da nekaj pomeni

Glavo na rame

s sponkami spni srce

gremo

po kaj Bog ve

V sodu je vina

dav armaja

razlijmo ga

da nam ne bodo glave

prišle do srca

... in se je začelo dav armaja

popotovanje
in voda iz oči
bova skozi lino
streljala misli
in spenjala pajčevine

Med nebom in ljubjem
si poiskal mojo perut
in mi jo znova pritrtil

Samo ta potok
natoči v čebre
in spravi v klet
potlej le pridi v goste
o dav armaja

Dobra pesem, a za uglasbitev zelo zahtevna. Morda malo predolga. Vsekakor dovolj ritmična. Za uspešno uglasbitev je zelo dobrodošel zaklinjalsko poudarjen »dav armaja«. Nujen predhodni pogovor avtorice z glasbeniki.

ERIKA VOUK

Ta zemlja ni kič
in domovina
ni le beseda
in ljubezen ni
za na kruh
in svoboda ni
polna skleda.
In ko pride čas,
bo treba
požreti granato
in edini resnici
v obraz
bruhniti
kri in blato.

Ritmična, zvočna ... pesem, z rimami, ki stopnjujejo notranjo napetost do vrelišča. Odlična in še kako primerna za udarno »rokersko« uglasbitev.

JAN ŠMARČAN

Proti tunelu drvi vlak
in ko izpusti opozorilni znak,
si mladec, ki leži na tirih,
v temi pomane roke.
Pred očmi se mu odvrti film,
ki ga je privedel na tire.
Tiri se tresejo
in iz filma ga prebudijo
luči drveče pošasti.
Čmok in mladca razkosa,
vlak pa nemo nadaljuje svojo pot.

Srhljivo preprosta pesem brez odvečnih besed, ki ne pove veliko in hkrati pove vse in več od tega. Z občasno rimo. Čeprav se ritem kdaj prelomi, sem prepričan, da bodo glasbeniki, ki se bodo v pesem dovolj poglobili, znali narediti zelo dober komad.

KARMEN ZUPANČIČ

Sončni zajčki na travi.

Na travi mož.

Na možu klobuk.

Na klobuku čas.

Mah na kamnih.

Kamni v vodi.

Voda se ustavi.

Zajčki, hop! s klobuka,

mah se skrije v travo,

mož se skloni do potoka

in me vidi v njem.

»Luštna«, igriva pesmica, ki v sebi skriva veliko več, kot se zdi na prvi pogled. Dovolj ritmična in prožna nudi veliko možnosti za zanimive glasbene rešitve.

KATJUŠA RUČIGAJ

Jutro

Dan je vstal,
ujet v kvadratne misli.
Kot kralj na prestolu
gledam v nebo.

Za vogalom umira noč.
Na postaji bo čas za razmislek.
O vsem. O dvojnem življenju.
O koncu sveta, ki ga ni bilo.

Noč naju je pustila na cedilu.
Usedeš se v taksi. Prizor iz Botra.
Šofer. In bela obleka. In čas.
Kam zdaj. In s kom. In kako.

Kje so mojstri za božanske igre.
V množici iščeš pravi obraz.
Danes bo nova velika premiera.
S postaje se razlega zgodnji zvok.

Jutro je belo. Ledeno. In mraz.
Dan bo brez barv. Tih in težak.
Vse je umetnost želje.
Igra. Življenje. In veliki pok.

Zanimiva, ritmično zahtevna pesem, z rimo do katere se je treba prikopati. Pa vseeno mislim, da lahko ritem (neritem) glasbeniki izkoristijo v svoje dobro. Sam bi prva dva verza, ki delujeta preveč obrabljeno, izpustil. In tudi sicer je verz »Za vogalom umira noč ...« rokersko bolj vznemirljiv začetek, ki kar sam vleče dalje.

NOVICA NOVAKOVIĆ

Torba

v moji se torbi najde marsikaj

knjiga poezije

pest drobiža

drzne vizije

kakšno zrno riža

in seveda tudi

nekaj čarovnije

najde pa se tudi ne vem in zakaj

v moji se torbi najde marsikaj

in vse je naenkrat sila preprosto

kakor vonj pomladi

ali jamica v bradi

kakor barve jeseni

kakor morje v meni

kot svetloba v tebi

preprosto ...

kot svetloba v tebi

preprosto ...

na koncu dolge dolge poti

se zopet najdemo iz vseh smeri

Igrivi, ritmični in zvočni verzi, preprosti a dvoumni. Pesem, ki pušča na stežaj odprta vrata za takšno ali drugačno uglasbitev.

JOŽE KOS SINE

Nebit

trak trak trak, neskončen trak

kočke, pravilne sive kočke

serija na serijo v nedogled

stisk v kalup, izravnava

sek sek sek do gladkosti

stlačenost v nerast

zmodeliranost v isto

nebit, povesod nebit nebit nebit

nič na kub - mehano človek

votel čas - ponoponovitev

proti ničanju, v poplavo funkcij!

sistem v strukturi, nebit nebit nebit

obratuj, samodejna lutka!

dzip dzip dzip, neskončen dan

megastroj, sprhnitev jaza

duh razbit, uničene opore

obraba v smrt, potop pozabe

j a a a a a a a a a a a !

zarjaveli monstrum-bog

okorna kolektiviteta

edina sama vseprisotna

vladajoča skoz nebit nebit nebit

Ritmično in zvočno zelo zahtevna pesem, a morda »uglasbitveno« zanimiva prav zaradi tega. **Hladna mehanskost in filozofičnost namreč lahko ob inovativni rokarski obdelavi deluje dovolj udarno. Priporočam sprotno povezavo avtorja in glasbenikov.**

PATRICIJA DODIČ

Sestavljanika

Tako dolgo se že sestavljam.

Sebe iz sebe vase zase zate.

Dolgo že lepim rane.

Razmažem brazgotine, da niso rdeče.

Dolgo si z mislimi polnim prostore.

Obračam se zdaj gor, zdaj dol.

Minute trajam.

Pa me spet in spet obrača.

Se zlagam.

Sestavljam.

Spet in spet.

Vso sebe iz sebe vase zase zate.

Posvaljkano.

Nagačeno.

Naoljeno.

Kaktusno.

Sesljavao.

Gomoljasto.

Preščipljeno.

Mrmrljavao.

Vohljavao.

Ko sem končno cela,

ti odgovarjam na vse s pomladjo.

Nenavadna pesem, tu in tam pade rima, ritem menjuje intenzivnost. Kratkodolgi in dolgokratki stavki. Pri uglasbitvi bo potrebna potrpežljivost in velika mera uglašenosti z neuglašenostjo. Priporočeno sodelovanje pesnice z glasbeniki.

PETER REZMAN

Zgoraj brez

Tudi če bi jo
zmogel obrniti,
bi po točno

določenem
času bilo tako,
kot je zdaj.

S sipkim peskom
napolnjena bučka.
Spodaj.

Zelo enostavna, asketska, a pomenljiva pesem. Navidezna pomenska simetričnost nudi možnost nesimetrične glasbene nadgradnje. Tam kjer se pesem navidez konča, se glasba namreč šele začneja.

PETRA KOLMANČIČ

Črna noč, steklene oči

Kaj bova našla v tej bližini,

kaj si bova naredila?

Kaj si bova dala, kaj si bova vzela,

kaj si bova v njej delila?

V dolg drget me spraviš,

ko mi prideš blizu

in si čisto tiho,

da slišim zveneti tvoje telo.

Majhen kres bom zakuril,

da bo grel to ljubezen.

Poletje bo toplo in svojo golo kožo

bom razgrnil pod tvoje telo.

Na naju bo padla črna noč,

pobegnila boš globoko vame

in tam boš neka druga ti,

ko se boš gledala z mojimi očmi.

Zvezde bele,

svetle rane v črnem tkivu noči,

bodo krvavele, ko bom neki drugi jaz

zaplesal vate s steklimi psi.

Globoko erotična pesem v prav takšnem ritmu. Močne podobe, ekspresivna zvočnost. Pesem kliče po uglasitvi, ki naj jo »izvrže« pesem sama.

SOMA ARSEN

Sprijeta v omami, nekaj naju mami

Nič na silo nocoj,
ko sem sam s teboj,
naj noč preplavi opoj.

Razpira se mednožje,
razstira se vznožje,
drsiva čez pobočje.

Brbotanje dišav,
brnenje višav,
iskanje planjav.

Zaskeli ugodje,
popadajo tančice,
krhlji bližine,
zametki topline.

Kapljajo vzdihljaji,
lomijo se oklepaji,
sprijeta v omami,
pridušeno kričiva,
ritmično do izliva.

Nihče naju ne moti,
nihče nama ni na poti,
midva veva, da ne smeva,
plesati gola,
a to počneva.

Nato objame naju mir,
zrušila sva nešteto ovir,
potešeno se objemava,
vrhuncu v prezir.

Pesem stopnjevanega ljubljenja, ritem dihanja in gibov, rime telesa. Pot do uglasbitve je trasirana z dotiki. Sam bi sicer izpustil prvo kitico, ker se mi zdi malo izrabljena in odvečna.

SUZANA KEBER

Tango v dežju

ali veš

kako je

maj preraste

v poletje

divje

svobodno

srce bije

ali se spomniš

dežuje

po šotoru

glasba

duši zrak

ti pa se smeješ

na ves glas

saj vem

da moj ples ni

primeren dnevu

ponoči se razdivja v vihar

Tango, ker z močjo zadržanega ritma svojo neizmerljivo energijo sprošča navznoter.

TONE DODLEK

Con sentimento

Ne vem, ne vem,
res ne vem,
si tista pred ogledalom,
ali tista v ogledalu?

Ne vem, ne vem,
res ne vem,
slišim tvoj glas,
ali le njegov odmev?

Na prvi pogled enostavna pesmica, ki je prav zaradi svoji preprostosti lahko dobra osnova za inovativno glasbeno nadgradnjo.

SARA FABJAN

Vse moje duše

Najbrž je vzrok v tem

Da zdajle ni pravi trenutek

Ali pravo življenje

Lahko pa je kaj popolnoma trivialnega

Recimo število listov

Ki je danes padlo z našega drevesa

-ali

Način kako si me pozdravil

-ali

To da zdajle pišem pesem

-ali

Razkuhan krompir v pečici

-ali

Dež ki se je odbil pod čudnim kotom

-ali

Popolnoma nič

Ne skrbi me

Ker imam še neštavno poskusov

Čeprav sem jih ravno toliko

Že imela

Zato se lahko

Vsak dan 3x izgubim

In 5x najdem

Raztresam se po prostoru

In času

Puščam se nedokončano

Za naslednje poskuse

»Nedokončanost« s konca pesmi kot vabilo glasbenikom, da med »poskusi« uglasbitve te načeloma težko uglasbljive pesmi izberejo pravo rešitev. Priporočam »sprotno« komunikacijo z glasbeniki.

MATJAŽ PIKALO

dolgo vroče poletje
vročina puha iz žlebov
dolgo vroče poletje
ljudje vstajajo iz grobov
dolgo vroče poletje
mačke padajo s streh
dolgo vroče poletje
neznan nemir v ljudeh
dolgo vroče poletje
čutim jesen v kosteh
začela se bo šola
in prvi dež v vaseh

dolgo vroče poletje
na otoku bluz bar škrapina
dolgo vroče poletje
odhaja marina, mia bella mora marina
dolgo vroče poletje
psi se plazijo pri tleh
dolgo vroče poletje
v zraku je obvisel smeh
dolgo vroče poletje
čutim jesen v kosteh
začela se bo šola
in prvi dež v vaseh

Pravkar dobil še pesem Matjaža Pikala, mislim, da je zelo primerna za uglasbitev, zato jo dodajam k petnajstim že izbranim.